

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2556 : 43) จำนวนทั้งสิ้น 291 คน และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,147 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2, 2564 : 35 – 40)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยะเวลาของ เขต 2 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 291 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะของการเลือกรายการ (Check – list)

ตอนที่ 2 แบบวัดการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านเมตตา	จำนวน 10 ข้อ
2.2 ด้านกรุณา	จำนวน 10 ข้อ
2.3 ด้านมุทิตา	จำนวน 10 ข้อ
2.4 ด้านอุเบกขา	จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะเวลาของ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะเวลาของ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 127)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t -test) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 291 คน จำแนกตามสถานภาพเพศส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 77.70 และเป็นเพศชายจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ส่วนใหญ่มีอายุ 20 – 35 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 อายุ 35 – 50 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 และอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไปจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60

ส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 ประสบการณ์ 11 – 20 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60

2. การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมุทิตา ด้านเมตตา ด้านอุเบกขา และด้านกรุณา

3. การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคล อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมอร์รี่ (Murry. 1996 : 15-16) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์หลักคุณธรรมของผู้นำที่นำไปประพฤติปฏิบัติในโรงเรียนโดยการวิเคราะห์ของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า คุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีคุณภาพ ได้แก่ การดูแลห่วงใย ความยุติธรรมและความรับผิดชอบ ส่วนการศึกษาคุณธรรมของผู้บริหาร จะส่งผลสะท้อนออกมา คือ ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความมีประชาธิปไตย ผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงคุณค่าของจริยธรรมความมีประชาธิปไตย ผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงคุณค่าของจริยธรรม ความเห็นและมติที่ประชุมอันจะเป็นตัวช่วยพัฒนารูปแบบและยุทธวิธีในการเสริมสร้างคุณธรรมให้กับผู้บริหารในโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระสราวุธ สุจิตโต (ปีดจะมะ) (2558 : 209 – 210) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์

อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มยุวรรณ์ มาตรบรรเทา และจรูญเกียรติ กุลสอน (2559 : 165–166) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลัก พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานบุคคลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน บุคคล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระสุวรรณภูมิ ทุมมรโต (อินทร์รัมย์) และคณะ (2562 : 2933 – 2934) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาชัยวัฒน์ จตุตมโล (พรหมสนธิ) (2560 ข : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระณัฐวุฒิ สุชาโต (คลังเงิน) และคณะ (2563 : 300 – 301) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคล โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาตามหลักพรหม วิหาร 4 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กานต์ธิดา วิชากุล และคณะ (2564 : 23 – 24) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า สภาพการ บริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด หนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้การบริหารงานบุคคลตาม หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลให้การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และบุคลากรมีความสุขในการปฏิบัติงาน

2. ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้มีสาเหตุ

มาจาก การบริหารงานบุคคลนั้นเป็นหัวใจของการบริหารงานในสถานศึกษา จึงทำให้ครูทั้งเพศชาย เพศหญิงต่างรับรู้ได้ถึงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับผลวิจัย ของ พระสราวุธ สุขจิต (ปีฉะมะ) (2558 : 209 – 210) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักธรรม พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ จุรี สายจันเจียม และคณะ (2560 : 15–16) ได้ ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร สำนักงานเทศบาล เมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผลวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตาม หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสำนักงานเทศบาลเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จำแนก ตามเพศ พบว่าเพศต่างกัน มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้แสดงว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ พระสราวุธ สุขจิต (ปีฉะมะ) (2558 : 209 – 210) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วน ตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ กรรณิกา ละอองทอง และคณะ (2562 : 22–29) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการ ปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่าค่าเฉลี่ยของการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงาน ของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ จุรี สายจันเจียม และคณะ (2560 : 15 – 16) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบ การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร สำนักงานเทศบาลเมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผลวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลัก

พรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสำนักงานเทศบาลเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ พบว่ามีอายุต่างกัน มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้มีสาเหตุมาจาก ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูที่แตกต่างกัน ต่างก็รับรู้ถึงการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาได้ใกล้เคียงกันซึ่งได้สอดคล้องกับผลวิจัยของ พิมพ์ใจ โนนชิง และคณะ (2558 : 136 – 137) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของแก่น เขต 4 ผลวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกันได้สอดคล้องกับผลวิจัยของ กรรณิกา ละอองทอง และคณะ (2562 : 22 – 29) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการ ปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ใน เขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่า ค่าเฉลี่ย ของการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อจะให้เกิดประโยชน์ และเป็น แนวต่อการพัฒนาสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการวางแผนร่วมกัน ช่วยเหลือกันในการทำงาน ขอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความเห็นใจกันและมีการพูดคุยกันอย่างเป็นมิตร

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยต่อไป และเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า จึงขอเสนอแนะวิธีการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากเพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน
2. ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลกับการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2